

Utrecht¹, zulks 'mit dem Ziel, möglichst viele Studenten des reaktionären Lagers zu verhaften und sie in das Lager Vught einzuweisen.'² Daarbij zag men de economische hogeschool te Rotterdam over het hoofd, maar men strekte de actie wél tot de landbouwhogeschool in Wageningen uit; abusievelijk werd namelijk gemeend dat Wageningen in de provincie Utrecht ligt.

Er bevonden zich die zaterdagochtend maar weinig studenten in de universiteits- en hogeschoolgebouwen, met uitzondering evenwel van de bibliotheken, de laboratoria en andere practicum-gebouwen; door enkele docenten werd ook college gegeven. Bij al die plaatsen waar men dacht grote aantallen studenten te vinden, kwamen Duitse overvalauto's voorrijden. Hier en daar bijgestaan door 'foute' Nederlandse politiemannen, stormden de leden van de *Sicherheits-* en de *Ordnungspolizei* naar binnen. Alle mannelijke studenten die niet via de ramen en de tuinen konden ontkomen, werden gearresteerd en nog diezelfde dag naar het concentratiekamp Vught overgebracht: ca. tweehonderdvijf-en-twintig uit Amsterdam (onder wie zeventig van de Vrije Universiteit), tweehonderdvijftien uit Delft, honderd-negentien uit Utrecht en drie-en-veertig uit Wageningen (daar duurde de drijfjacht een groot deel van de dag.) Van de niet-aanwezige studenten die van deze razzia's hoorden, dook een groot deel onmiddellijk onder.

Uiteraard werden in Amsterdam, Delft, Utrecht en Wageningen de rectores magnifici onmiddellijk gewaarschuwd. Het bestuur van de Vrije Universiteit besloot het universitair bedrijf stop te zetten. Eenzelfde besluit werd op zondag 7 februari met betrekking tot de Amsterdamse universiteit genomen door het college van rector en assessoren; dezen hadden daar niet de bevoegdheid toe maar zij meenden dat in de gegeven situatie geen ander besluit mogelijk was en dat zij er persoonlijk ook de risico's van moesten aanvaarden. In Groningen (waar men telefonisch vernomen had wat zich elders had afgespeeld) werd op zondag door de z.g. contactgroep der hoogleraren besloten dat men voorlopig geen colleges zou geven of examens afnemen; een voorstel van enkele medische hoogleraren om bovendien de hoogleraarsfunctie neer te leggen, vond onvoldoende instemming. Utrecht ging aanzienlijk minder ver: op maandag 8 februari werd de universiteit op

¹ De gegevens over het initiatief tot deze razzia's spreken elkaar tegen. Rauter seinde op 6 februari aan Himmler: 'Ab 8 Uhr morgens habe ich von mir aus . . . eine grössere Aktion laufen' (telexbericht, 6 febr. 1943, van Rauter aan Himmler, a.v., 1788), Seyss-Inquart schreef op 9 februari aan Rauter, Wimmer en Schmidt: ' . . . habe ich mich veranlasst gesehen, eine Sicherstellungsaktion auf den Hochschulen durchzuführen.' (brief, 9 febr. 1943, van Seyss-Inquart aan Wimmer, Rauter en Schmidt, *Vuf, Stab*, 079751-53). ² Telexbericht, 6 febr. 1943, van Rauter aan Himmler (BDC, 1788-89).